

DIREKTIVE

DIREKTIVA SVETA (EU) 2020/284

z dne 18. februarja 2020

o spremembi Direktive 2006/112/ES glede uvedbe nekaterih zahtev za ponudnike plačilnih storitev

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 113 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

v skladu s posebnim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Direktiva Sveta 2006/112/ES ⁽³⁾ določa splošne knjigovodske obveznosti glede davka na dodano vrednost (DDV) za davčne zavezance.
- (2) Rast elektronskega trgovanja (v nadaljnjem besedilu: e-trgovanje) olajšuje čezmejno prodajo blaga in storitev končnim potrošnikom v državah članicah. V tem okviru se čezmejno e-trgovanje nanaša na dobavo, za katero je DDV treba plačati v eni državi članici, dobavitelj pa ima sedež v drugi državi članici, na tretjem ozemlju ali v tretji državi. Vendar goljufiva podjetja priložnosti, ki jih nudi e-trgovanje, izkoriščajo za to, da si z izogibanjem svojim obveznostim v zvezi z DDV pridobijo nepoštene prednosti na trgu. Kadar se uporablja načelo obdavčitve v namembnem kraju, ker potrošniki nimajo knjigovodskih obveznosti, države članice potrošnje potrebujejo ustrezna orodja za odkrivanje in nadzor takih goljufivih podjetij. Pomembno je, da se borimo proti čezmejnemu goljufijam na področju DDV, ki so posledica goljufivega ravnanja nekaterih podjetij na področju čezmejnega e-trgovanja.
- (3) Pri veliki večini spletnih nakupov, ki jih opravijo potrošniki v Uniji, se plačila izvršijo prek ponudnikov plačilnih storitev. Za namene opravljanja plačilnih storitev ima ponudnik plačilnih storitev specifične informacije za določitev prejemnika plačila, skupaj s podrobnostmi o datumu, znesku in državi članici, iz katere plačilo izvira, pa tudi informacije o tem, ali je plačilo odrejeno v fizičnih prostorih trgovca. Te specifične informacije so zlasti pomembne v okviru čezmejnega plačila, pri katerem je plačnik v eni državi članici, prejemnik plačila pa v drugi državi članici, na tretjem ozemlju ali v tretji državi. Davčni organi države članice (v nadaljnjem besedilu: davčni organi) take informacije potrebujejo za opravljanje svojih osnovnih nalog odkrivanja goljufivih podjetij in nadzora obveznosti v zvezi z DDV. Zato je potrebno, da dajo ponudniki plačilnih storitev te informacije na voljo davčnim organom, da bi jim bile v pomoč pri odkrivanju čezmejnih goljufij na področju DDV in boju proti njim.
- (4) Za boj proti goljufijam na področju DDV je pomembno, da se od ponudnikov plačilnih storitev zahteva, da vodijo dovolj podrobne evidence in poročajo o določenih čezmejnih plačilih, ki jih kot takšna determinira lokacija plačnika in lokacija prejemnika plačila. Zato je treba opredeliti koncepte lokacije plačnika in lokacije prejemnika plačila kot tudi način za določitev teh lokacij. Lokacija plačnika in prejemnika plačila bi morala sprožiti obveznosti vodenja evidenc in poročanja le za ponudnike plačilnih storitev, ki imajo sedež v Uniji, te obveznosti pa ne bi smele posegati v pravila iz Direktive 2006/112/ES in iz Izvedbene uredbe Sveta (EU) št. 282/2011 ⁽⁴⁾ v zvezi s krajem obdavčljive transakcije.

⁽¹⁾ Mnenje z dne 17. decembra 2019 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽²⁾ UL C 240, 16.7.2019, str. 33.

⁽³⁾ Direktiva Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L 347, 11.12.2006, str. 1).

⁽⁴⁾ Izvedbena uredba Sveta (EU) št. 282/2011 z dne 15. marca 2011 o določitvi izvedbenih ukrepov za Direktivo 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L 77, 23.3.2011, str. 1).

- (5) Ponudniki plačilnih storitev lahko na podlagi informacij, ki jih že imajo, določijo lokacijo prejemnika plačila in plačnika v zvezi s plačilnimi storitvami, ki jih opravljajo, pri tem pa uporabijo identifikacijsko oznako plačilnega računa prejemnika plačila ali plačnika ali katero koli drugo identifikacijsko oznako, ki nedvoumno določi plačnika ali prejemnika plačila in določi njuno lokacijo. Kadar takšne identifikacijske oznake niso na voljo pa bi bilo treba lokacijo plačnika ali prejemnika plačila določiti s poslovno identifikacijsko oznako ponudnika plačilnih storitev, ki deluje v imenu plačnika ali prejemnika plačila, kadar se sredstva prenesejo na prejemnika plačila, ne da bi se v imenu plačnika ustvaril kakršen koli plačilni račun, kadar se sredstva ne vknjižijo na noben plačilni račun prejemnika plačila ali kadar ni druge identifikacijske oznake plačnika ali prejemnika plačila.
- (6) V skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾ je pomembno, da je obveznost ponudnika plačilnih storitev glede hrambe in zagotavljanja informacij v zvezi s čezmejnimi plačilom sorazmerna in omejena na tisto, kar države članice nujno potrebujejo za boj proti goljufijam na področju DDV. Poleg tega bi morala biti edina informacija o plačniku, ki jo je treba hraniti, informacija o njegovi lokaciji. Kar zadeva informacije, ki se nanašajo na prejemnika plačila in na samo plačilo, bi se moralo od ponudnikov plačilnih storitev zahtevati, da hranijo in davčnim organom posredujejo le tiste informacije, ki jih ti organi potrebujejo za odkrivanje morebitnih goljufov in izvajanje davčnega nadzora. Zato bi se moralo od ponudnikov plačilnih storitev zahtevati, da vodijo le evidence o tistih čezmejnih plačilih, za katere je verjetno, da izkazujejo gospodarsko dejavnost. Uvedba praga, ki temelji na številu plačil, ki jih prejemnik plačila prejme v koledarskem četrtletju, bi kazala, ali so bila navedena plačila prejeta v okviru gospodarske dejavnosti, s čimer bi bila izključena plačila iz nekomercialnih razlogov. Ko bi bil takšen prag dosežen, bi se sprožila obveznost vodenja evidenc in poročanja za ponudnika plačilnih storitev.
- (7) Mogoče je, da pri enem samem plačilu plačnika prejemniku plačila sodeluje več ponudnikov plačilnih storitev. To eno samo plačilo lahko sproži več prenosov sredstev med različnimi ponudniki plačilnih storitev. Nujno je, da imajo vsi ponudniki plačilnih storitev, ki sodelujejo pri določenem plačilu, obveznosti vodenja evidenc in poročanja, razen če se ne uporablja posebna izključitev. Te evidence in poročila bi morali vsebovati informacije o plačilu prvotnega plačnika končnemu prejemniku plačila in ne o vmesnih prenosih sredstev med ponudniki plačilnih storitev.
- (8) Obveznosti vodenja evidenc in poročanja bi se morale uporabiti ne samo kadar ponudnik plačilnih storitev prenese sredstva ali izda plačilne instrumente za plačnika, ampak tudi v primerih, ko ponudnik plačilnih storitev prejme sredstva ali pridobi plačilne transakcije v imenu prejemnika plačila.
- (9) Obveznosti iz te direktive se ne bi smele uporabljati za ponudnike plačilnih storitev, ki ne spadajo v področje uporabe Direktive (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾. Kadar ponudniki plačilnih storitev prejemnika plačila niso v državi članici, bi morali zato ponudniki plačilnih storitev plačnika imeti obveznosti vodenja evidenc in poročanja o čezmejnem plačilu. Da bi bile obveznosti vodenja evidenc in poročanja sorazmerne, pa morajo nasprotno evidence voditi le ponudniki plačilnih storitev prejemnika plačila, kadar so ponudniki plačilnih storitev tako plačnika kot prejemnika plačila v državi članici. Za namene obveznosti vodenja evidenc in poročanja bi bilo treba šteti, da je ponudnik plačilnih storitev v državi članici, če se njegova poslovna identifikacijska koda (v nadaljnjem besedilu: BIC) ali enolična poslovna identifikacijska oznaka nanaša na to državo članico.
- (10) Zaradi velikega obsega informacij in njihove občutljivosti z vidika varstva osebnih podatkov je nujno in sorazmerno, da ponudniki plačilnih storitev tri koledarska leta vodijo evidence z informacijami v zvezi s čezmejnimi plačili ter tako državam članicam pomagajo v boju proti goljufijam na področju DDV in pri odkrivanju goljufov. To obdobje je dovolj dolgo, da državam članicam omogoča učinkovito izvedbo nadzora in preiskavo domnevnih goljufij na področju DDV ali njihovo odkritje.
- (11) Informacije, ki jih morajo ponudniki plačilnih storitev hraniti, države članice zbirajo in si jih izmenjavajo v skladu z Uredbo Sveta (EU) št. 904/2010 ⁽⁷⁾, ki določa pravila za upravno sodelovanje in izmenjavo informacij za boj proti goljufijam na področju DDV.

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

⁽⁶⁾ Direktiva (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, spremembah direktiv 2002/65/ES, 2009/110/ES ter 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 1093/2010 ter razveljavitvi Direktive 2007/64/ES (UL L 337, 23.12.2015, str. 35).

⁽⁷⁾ Uredba Sveta (EU) št. 904/2010 z dne 7. oktobra 2010 o upravnem sodelovanju in boju proti goljufijam na področju davka na dodano vrednost (UL L 268, 12.10.2010, str. 1).

- (12) Goljufije na področju DDV so skupni problem vseh držav članic, posamezne države članice pa nimajo informacij, ki so potrebne za zagotovitev pravilne uporabe pravil o DDV pri čezmejnem e-trgovanju ali za boj proti goljufijam na področju DDV pri čezmejnem e-trgovanju. Ker cilja te direktive, to je boja proti goljufijam na področju DDV, države članice – v primeru prisotnosti čezmejnega elementa in zaradi potrebe po pridobivanju informacij iz drugih držav članic – same ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega ali učinkov ukrepa lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (13) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki so priznana v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti pravico do varstva osebnih podatkov. Informacije o plačilih, ki se hranijo in zagotovijo v skladu s to direktivo, bi morali obdelovati le strokovnjaki davčnih organov za boj proti goljufijam, in sicer v okviru tistega, kar je sorazmerno in potrebno za doseganje cilja te direktive, to je boja proti goljufijam na področju DDV. Ta direktiva upošteva tudi pravila iz Uredbe (EU) 2016/679 ter Uredbe (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾.
- (14) V skladu s členom 42(1) Uredbe (EU) 2018/1725 je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje podal 14. marca 2019 ⁽⁹⁾.
- (15) Direktivo 2006/112/ES bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

V poglavju 4 naslova XI Direktive 2006/112/ES se vstavi naslednji oddelek:

„Oddelek 2a

Splošne obveznosti ponudnikov plačilnih storitev

Člen 243a

V tem oddelku se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) ‚ponudnik plačilnih storitev‘ pomeni katero koli od kategorij ponudnikov plačilnih storitev iz točk (a) do (d) člena 1(1) Direktive (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta ^(*) ali fizično ali pravno osebo, za katero velja izjema iz člena 32 navedene direktive;
- (2) ‚plačilna storitev‘ pomeni katero koli poslovno dejavnost iz točk 3 do 6 Priloge I k Direktivi (EU) 2015/2366;
- (3) ‚plačilo‘ pomeni plačilno transakcijo, kakor je opredeljena v točki 5 člena 4 Direktive (EU) 2015/2366, ali denarno nakazilo, kakor je opredeljeno v točki 22 člena 4 navedene direktive, ob upoštevanju izvetij iz člena 3 navedene direktive;
- (4) ‚plačnik‘ pomeni plačnika, kakor je opredeljen v točki 8 člena 4 Direktive (EU) 2015/2366;
- (5) ‚prejemnik plačila‘ pomeni prejemnika plačila, kakor je opredeljen v točki 9 člena 4 Direktive (EU) 2015/2366;
- (6) ‚matična država članica‘ pomeni matično državo članico, kakor je opredeljena v točki 1 člena 4 Direktive (EU) 2015/2366;
- (7) ‚država članica gostiteljica‘ pomeni državo članico gostiteljico, kakor je opredeljena v točki 2 člena 4 Direktive (EU) 2015/2366;

⁽⁸⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

⁽⁹⁾ UL C 140, 16.4.2019, str. 4.

- (8) ‚plačilni račun‘ pomeni plačilni račun, kakor je opredeljen v točki 12 člena 4 Direktive (EU) 2015/2366;
- (9) ‚IBAN‘ pomeni IBAN, kakor je opredeljen v točki 15 člena 2 Uredbe (EU) št. 260/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (**);
- (10) ‚BIC‘ pomeni BIC, kakor je opredeljen v točki 16 člena 2 Uredbe (EU) št. 260/2012.

Člen 243b

1. Države članice za dosego cilja boja proti goljufijam na področju DDV od ponudnikov plačilnih storitev zahtevajo, da za vsako koledarsko četrletje vodijo dovolj podrobne evidence o prejemnikih plačil in plačilih v zvezi s plačilnimi storitvami, ki jih opravljajo, s čimer pristojnim organom držav članic omogočijo izvajanje nadzora dobav blaga in storitev, za katere se v skladu z določbami naslova V šteje, da so opravljene v državi članici.

Zahteva iz prvega pododstavka se uporablja le za plačilne storitve, ki se opravljajo v zvezi s čezmejnimi plačili. Plačilo se šteje za čezmejno, kadar je plačnik v eni državi članici, prejemnik plačila pa v drugi državi članici, na tretjem ozemlju ali v tretji državi.

2. Zahteva iz odstavka 1, ki velja za ponudnike plačilnih storitev, se uporablja, kadar ponudnik plačilnih storitev v koledarskem četrletju opravi plačilne storitve, ki ustrezajo več kot 25 čezmejnimi plačilom istemu prejemniku plačila.

Število čezmejnih plačil iz prvega pododstavka tega odstavka se izračuna glede na plačilne storitve, ki jih ponudnik plačilnih storitev opravi na državo članico in na identifikacijske oznake iz člena 243c(2). Kadar ima ponudnik plačilnih storitev informacije, da ima prejemnik plačila več identifikacijskih oznak, se izračun opravi na prejemnika plačila.

3. Zahteva iz odstavka 1 se ne uporablja za plačilne storitve, ki jih opravljajo ponudniki plačilnih storitev plačnika v zvezi z vsakim plačilom, kadar je vsaj eden od ponudnikov plačilnih storitev prejemnika plačila v državi članici, kar kaže koda BIC tega ponudnika plačilnih storitev ali katera koli druga poslovna identifikacijska koda, ki nedvoumno določa ponudnika plačilnih storitev in njegovo lokacijo. Ponudniki plačilnih storitev plačnika te plačilne storitve v vsakem primeru vključijo v izračun iz odstavka 2.

4. Kadar se za ponudnike plačilnih storitev uporablja zahteva iz odstavka 1, se evidence:

- (a) vodijo s strani ponudnika plačilnih storitev v elektronski obliki tri koledarska leta od konca koledarskega leta, v katerem je bilo izvedeno plačilo;
- (b) dajo v skladu s členom 24b Uredbe (EU) št. 904/2010 na voljo matični državi članici ponudnika plačilnih storitev oziroma, kadar ponudnik plačilnih storitev opravlja plačilne storitve v državah članicah, ki niso matična država članica, državam članicam gostiteljicam.

Člen 243c

1. Za namene uporabe drugega pododstavka člena 243b(1) in brez poseganja v določbe naslova V se šteje, da je lokacija plačnika v državi članici, ki ustreza:

- (a) IBAN plačilnega računa plačnika ali kateri koli drugi identifikacijski oznaki, ki nedvoumno določa plačnika in njegovo lokacijo, ali kadar takšna identifikacijska oznaka ne obstaja;
- (b) kodi BIC ali kateri koli drugi poslovni identifikacijski kodi, ki nedvoumno določa ponudnika plačilnih storitev, ki deluje v imenu plačnika, in njegovo lokacijo.

2. Za namene uporabe drugega pododstavka člena 243b(1) se šteje, da je lokacija prejemnika plačila v državi članici, na tretjem ozemlju ali v tretji državi, ki ustreza:

- (a) IBAN plačilnega računa prejemnika plačila ali kateri koli drugi identifikacijski oznaki, ki nedvoumno določa prejemnika plačila in njegovo lokacijo, ali kadar takšna identifikacijska oznaka ne obstaja;
- (b) kodi BIC ali kateri koli drugi poslovni identifikacijski kodi, ki nedvoumno določa ponudnika plačilnih storitev, ki deluje v imenu prejemnika plačila, in njegovo lokacijo.

Člen 243d

1. Evidence, ki jih vodijo ponudniki plačilnih storitev na podlagi člena 243b, vsebujejo naslednje informacije:
 - (a) BIC ali katero koli drugo poslovno identifikacijsko kodo, ki nedvoumno določa ponudnika plačilnih storitev;
 - (b) ime ali poslovni naziv prejemnika plačila, kakor izhaja iz evidenc ponudnika plačilnih storitev;
 - (c) katero koli identifikacijsko številko za DDV ali drugo nacionalno davčno številko prejemnika plačila, če je na voljo;
 - (d) IBAN ali, če ta ni na voljo, katero koli drugo identifikacijsko oznako, ki nedvoumno določa prejemnika plačila in njegovo lokacijo;
 - (e) BIC ali katero koli drugo poslovno identifikacijsko kodo, ki nedvoumno določa ponudnika plačilnih storitev, ki deluje v imenu prejemnika plačila, in njegovo lokacijo, kadar prejemnik plačila prejme sredstva, ne da bi imel plačilni račun;
 - (f) naslov prejemnika plačila, če je na voljo, kot izhaja iz evidenc ponudnika plačilnih storitev;
 - (g) podrobnosti o katerem koli čezmejnem plačilu iz člena 243b(1);
 - (h) podrobnosti o katerem koli vračilu plačil, ki so opredeljena kot takšna, da zadevajo čezmejna plačila iz točke (g).
2. Informacije iz točk (g) in (h) odstavka 1 vsebujejo naslednje podrobnosti:
 - (a) datum in čas izvedbe plačila ali vračila plačila;
 - (b) znesek in valuto plačila ali vračila plačila;
 - (c) državo članico izvora plačila, ki ga prejme prejemnik plačila ali se prejme v njegovem imenu, namembno državo članico vračila, kakor je primerno, in informacije, ki se uporabljajo za določitev izvora ali namembnega kraja plačila ali vračila plačila v skladu s členom 243c;
 - (d) vse sklice, ki nedvoumno določajo plačilo;
 - (e) kadar je primerno, informacije o tem, da je plačilo odrejeno v fizičnih prostorih trgovca.“

(*) Direktiva (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, spremembah direktiv 2002/65/ES, 2009/110/ES ter 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 1093/2010 ter razveljavitvi Direktive 2007/64/ES (UL L 337, 23.12.2015, str. 35).

(**) Uredba (EU) št. 260/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o uvajanju tehničnih in poslovnih zahtev za kreditne prenose in direktne bremenitve v eurih in o spremembi Uredbe (ES) št. 924/2009 (UL L 94, 30.3.2012, str. 22).

Člen 2

1. Države članice do 31. decembra 2023 sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo. Komisiji takoj sporočijo besedila teh predpisov.

Te predpise uporabljajo od 1. januarja 2024.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 3

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 4

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 18. februarja 2020

Za Svet
Predsednik
Z. MARIĆ
